Situācija meliorācijas nozarē un tās pievienotā vērtība Latgalē

Latvijā meliorēti ir aptuveni 2,4 miljoni hektāru, tajā skaitā 1,6 miljoni ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

Foto no S. Šķestera albuma

Jaunu veidolu iegūst pārbūvētā Strimenu poldera sūkņu stacija Pelēču pagastā. Līdz gada beigām darbi būs pabeigti

Lidija Kirillova

Polderis – nosusināta platība, kas ar aizsargdambi norobežota no uzplūstošiem ūdeņiem un no kuras ūdens noteci novada ar atsūknēšanu.

Šī uzdevumu veikšanai valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi» (ZMNĪ) uztur darba kārtībā 423,9 kilometrus aizsargdambju un 40 polderu sūkņu stacijas. Kopējā ar aizsargdambjiem norobežotā polderu platība Latvijā ir 51 787 hektāri.

Polderu izvietojums pa reģioniem ir nevienmērīgs. Visvairāk polderu koncentrējas ap Lielupi un Babītes ezeru, Nīcas novadā un ap Lubāna ezeru. ZMNĪ apsaimniekoto polderu sadalījuma pa reģioniem platības ziņā lielākais apjoms ir Zemgales reģionā – 12 polderi ar kopējo platību 19 333 ha. Pēc polderu platības nākamais ir Latgales reģions – septiņi polderi ar kopējo platību 12 937 hektāri:

Ošas polderis Rožupes pagastā,
Strimenu poldera sūkņu stacija Pelēču pagastā,
Vēžu poldera sūkņu stacija Salas pagastā,
Kreiču poldera sūkņu stacija Zvirgzdenes pagastā,
Krēslītes poldera sūkņu stacija Gaigalavas pagastā,
Zvidzienas poldera sūkņu stacija Ošupes pagastā,
Kalngala hidromezgls Barkavas pagastā, kā arī Aiviekstes slūžas Ošupes pagastā.

(Informācija no www.zmni.lv)

Padomju laiki un vēlākās pārmaiņas

Latvijā lauksaimnieki par zemju nosusināšanu rūpējušies izsenis. Daudz lielākos apjomos meliorācijas sistēmu būvēšana sākās padomju laikā, 20. gadsimta sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados, jo partija un valdība bija pieņēmusi lēmumus par nepieciešamību strauji attīstīt meliorāciju visā PSRS. Gados vecākie ļaudis vēl atceras, ka daudzviet Latvijā meliorācijas dēļ cilvēkiem nācās pamest savas viensētas, kas tika nolīdzinātas līdz ar zemi kopējo sociālistisko mērķu labad. Daudzus gadus pēc tam ierasta ainava bija ar tehniku sastumtās milzīgās krūmu, koku un akmeņu kaudzes. Saglabājušās ne tās labākās atmiņas.

Statistika liecina, ka līdz pat astoņdesmito gadu beigām Latvijā skaitījās nodrenēti 1,6 miljoni ha lauksaimniecības zemju. Nosusināšanas sistēmas tika veidotas arī valsts mežos.

Pēc valsts neatkarības atjaunošanas situācija izmainījās. Sākās zemes reforma – pārdalīšana, privatizēšana un atgriešana kādreizējiem īpašniekiem. Ja iepriekš meliorētās teritorijas apsaimniekoja kolhozi un bija tendence uz lielām platībām, tagad tās nonāca daudzu īpašnieku rokās. Arī jauno saimnieku intereses bija dažādas, nebūt ne visi uzbūvētās sistēmas kopa un uzturēja kārtībā. Zemes reforma ne tikai mainīja meliorācijas sistēmu piederību, apsaimniekošanu, bet arī atbildību par meliorācijas sistēmu uzturēšanu un saglabāšanu.

Kopš 2008. gada valsts meliorācijas sistēmu un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu būvniecību, uzturēšanu un ekspluatāciju nodrošina VSIA «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi» (ZMNĪ). Tā uztur un aktualizē meliorācijas kadastra informācijas sistēmas datus, izdod tehniskos noteikumus darbībām meliorētajās zemēs un ekspluatācijas aizsargjoslās ap meliorācijas būvēm un ierīcēm, uztur melioratīvās hidrometrijas posteņus, veic tajos sistemātiskus novērojumus un aprēķinus, nodrošina hidrometrijas datu pieejamību sabiedrībai, kā arī glabā melioratīvās tehniskās dokumentācijas arhīvu.

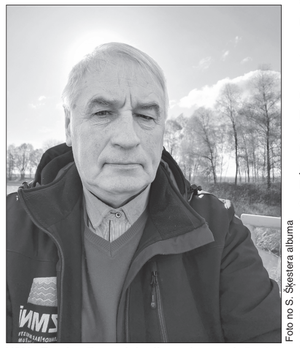

Foto no S. Šķestera albuma

VSIA «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi» Latgales reģiona meliorācijas nodaļas vadītājs

Par situāciju Latgalē sarunājāmies ar ZMNĪ Latgales meliorācijas nodaļas vadītāju **Staņislavu Šķesteru,** par piemēru ņemot netālu esošo Strimenu polderi Preiļu novada Pelēču pagastā.

No Strimenu poldera vēstures

Staņislavs Šķesters atzīst, ka plašie meliorācijas apjomi savulaik bija nepieciešami, jo zemes netika pietiekami efektīvi izmantotas lauksaimnieciskajā ražošanā, bija pārlieku mitras. Tāpēc tika veidoti polderi, teritorijas ierobežotas, lai liekos ūdeņus novadītu kādās lielākās notekās un ietekās – ezeros, upēs vai grāvjos. Ja runājam konkrēti par Strimenu polderi, tad ūdeņi tiek novadīti Dubnas upē.

«Pēdējā visaptverošā meliorācijas sistēmu inventarizācija notika 20. gs. 80. gadu beigās. 90. gados uzsāktā zemes reforma mainīja meliorācijas sistēmu piederību, apsaimniekošanu un atbildību par meliorācijas sistēmu uzturēšanu un saglabāšanu.

1967. gadā tika izstrādāts būvprojekts par Strimenu purva nosusināšanu. Projektēšanas darbus veica Latvijas Valsts meliorācijas projektēšanas institūts. Projekta rezultātā tika izveidots melioratīvo un hidrotehnisko būvju objekts – Strimenu polderis. Strimenu polderis atrodas purva teritorijā – ieplakā starp samērā augstiem pauguriem, kuri norobežo Dubnas ūdensnotekas ieleju, bet pauguru piekājēs iztek spiedūdeņi starp ieplakām. Lai šo purvaino teritoriju varētu izmantot lauksaimnieciskajai ražošanai (specializācija lopkopība – ganībām un lopbarības sagatavošanai), tika izveidots Stimenu polderis, kas sastāv no vairākām melioratīvajām un hidrotehniskām būvēm – sūkņu stacijas, kas veic pietekošo ūdeņu pārsūknēšanu Dubnā, aizsargdambja, kas pasargā poldera platības no Dubnas upes ūdeņu uzplūdumiem, krājbaseiniem, kas izveidoti novadgrāvju lejasgalos ūdeņu uzkrāšanai sūkņu stacijas krājbaseina piepildīšanai.

Vēl ir apvadgrāvji un novadgrāvji, kas pilda poldera teritorijas nosusināšanas sistēmas funkcijas, kur savāktais ūdens tiek novadīts uz sūkņu stacijas krājbaseinu. Caurtekas-regulatori izveidoti poldera teritorijas apūdeņošanai un hidroloģiskā režīma regulēšanai, kā arī apūdeņošanas sistēmas mitrināšanai (šim nolūkam var izmantot Dubnas upes vai Pelēču ezera ūdensresursus).

Strimenu poldera izbūves darbi tika pabeigti 1970. gadā. Pagājis pusgadsimts.

Projektē un atjauno

Nosusinātās poldera platības ir 661 ha, bet kopējais Strimenu poldera baseins – 1126 ha (905 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes un 221 ha meža zemes). Pašlaik Valsts SIA «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi» valdījumā un pārraudzībā poldera teritorijā atrodas Strimenu poldera sūkņu stacija ar aizsargdambi, Valsts nozīmes ūdensnoteka Nr. 86 (ar sūkņu stacijas krājbaseinu) un Nr. 105 (iztek no Pelēču ezera).

Par ES fondu līdzekļiem 2020. gadā veikta Valsts nozīmes ūdensnotekas Nr. 105 atjaunošana. Valsts nozīmes ūdensnotekas Nr. 86 atjaunošanai 2021. gadā ir pabeigti projektēšanas darbi, bet būvdarbi tiks uzsākti nākamajā gadā. Šobrīd tiek veikti Strimenu poldera sūkņu stacijas pārbūves būvdarbi, kurus plānots pabeigt līdz 2022. gada beigām. Naudas līdzekļu pieejamības gadījumā tiks veikti arī poldera teritorijas aizsargdambja atjaunošanas darbi. Līdz ar to VSIA «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi» iegulda tai pieejamos ES fondu līdzekļus un savus finanšu resursus Strimenu polderī esošo Valsts un Valsts nozīmes melioratīvo būvju atjaunošanā un uzturēšanā.

Agrāk sēt, agrāk novākt

«Iespēja zemniekiem agrāk iesēt un agrāk novākt,» tā Staņislavs Šķesters saka par ZMNĪ darbu jēgu. «Ja lauksaimnieki teritorijas izmanto lietderīgi un ar apdomu, tad laika un ražības ziņā ieguvēji ir visi. Skaidrs, ka tas, ko darām mēs, ir dārgs prieks, īpaši pašlaik, kad strauji augušas energoresursu cenas. Tieši šī iemesla dēļ pašlaik tiek pārbūvēta Strimena poldera sūkņu stacija. Būs vairāk automatizācijas, būs jaudīgāki un ekonomiskāki sūkņi, lai mazinātu elektroenerģijas patēriņu. Vienlaikus tiek īstenots arī cits uzdevums – pabeigta valsts nozīmes ūdensnotekas Nr. 86 atjaunošanas projektēšana. Kad tas būs izdarīts, varēs uzskatīt, ka Strimena poldera teritorija būs sakārtota.»

Efekts varētu būt lielāks

«Ir daļa sabiedrības, tajā skaitā arī dabas aizstāvji, kas uzskata, ka viss līdz šim meliorācijā padarītais ir slikti. Vajagot visu nojaukt, dambjus norakt, lai pēc tam dzīvotu zaļi, smuki un labi. Tomēr jāatceras, ka polderus būvēja, lai uzlabotu zemes kvalitāti, uzturētu normālu mitruma režīmu un dotu iespēju daudzveidīgām nodarbēm. Tā ir ne tikai graudu audzēšana vai lopu ganīšana, audzējiet kaut vai dzērvenes,» saka Staņislavs Šķesters. «Nesen biju Lietuvā un redzēju, ka poldera teritorijā 450 hektāru platībā kaimiņi audzē kartupeļus. Ražība – milzīga.»

Viņš atzīst, ka nosusinātās platības Latgalē varētu izmantot daudz efektīvāk, arī atdeve būtu daudzreiz lielāka. Tas gan ir zemju īpašnieku, polderu teritoriju apsaimniekotāju ziņā, viņiem būtu jāmaina skatījums. Sadarbībā ar ZMNĪ un Lauku atbalsta dienestu (iespējams, mainot atbalsta nosacījumus teritorijām) labums būtu lielāks. Diemžēl atrodamas arī ar krūmiem aizaugušas teritorijas, kas netiek izmantotas, tomēr, kā secinājis nodaļas vadītājs, pēdējā laikā situācija sāk mainīties. Acīmredzot cilvēki saprot, ka zeme kļūst par deficītu. Tāds pozitīvs piemērs ir Zvidzienas poldera teritorijas Lubānas klānos. Lauksaimnieki tur platības ir uzlabojuši un sākuši tās izmantot daudz efektīvāk.

Lielākie strīdi ir ar bebriem

Reizēm komunikācija ar zemju īpašniekiem un teritoriju apsaimniekotājiem nav vienkārša. Ja platība apsēta, kā saka, līdz grāvja kantij, bet melioratoriem notekgrāvī jāveic kādi kopšanas darbi, var rasties konflikti ar zemes īpašniekiem. Taču vienošanās par desmit metrus platas aizsargjoslas izveidi parasti tiek panāktas.

Atvašu izciršana un krūmu izgriešana, sanesumu iztīrīšana ir regulāri veicamie darbi. «Viena šausmīga problēma ir bebru veidotie aizsprosti,» atzīt Staņislavs Šķesters. «Pie tam tā ir problēma ne tikai pie mums Latgalē, bet visā Latvijā. Uzņēmīgie zvēriņi savus dambjus veido kur un kā izdomā. Var nojaukt, bet pēc laika tikpat liels vai pat lielāks aizsprosts būs atkal. Tur darbs ir zemju īpašniekiem un medniekiem – slēgt līgumus par medībām un veikt zvēriņu atšaušanu. Mums Latgalē ZMNĪ nodots apsaimniekošanā vairāk nekā 4000 kilometri valsts nozīmes ūdensnoteku, kas regulāri ir jāapseko un jāveic lokālo bojājumu novēršana, arī valsts pieejamais finansējums nav tik liels, lai nekavējoties reaģētu uz katru bebru nedarbu.»

ZMNĪ ir laba sadarbība ar Latvijas Valsts mežiem, ar kuriem ir noslēgts līgums, kas paredz viņu meža teritorijās esošās valsts nozīmes ūdensnotekas regulāri uzturēt kārtībā, sekot bebru rīcībai un nepieļaut platību appludināšanu.

Ja nebūtu Eiropas naudas...

ZMNĪ Latgales reģiona meliorācijas nodaļas vadītājs teic, ka apjomīgākos darbus meliorācijas objektos iespējams veikt ar Eiropas finansējuma līdzdalību. Arī, piemēram, Strimenu poldera sūkņu stacijas pārbūves projekts tiek realizēts par ERAF līdzekļiem. Pieejami ir ELFLA līdzekļi un Solidaritātes fonda naudas, ko izmantoja 2017. gada plūdu seku likvidēšanai un turpmāko risku novēršanas finansēšanai. Tieši attiecībā uz tā saukto plūdu naudu S. Šķesters teic, ka centušies izmantot visu līdz pēdējam centam – atjaunotas sabojātās ūdensnotekas, sakārtoti aizsargdambji. Īpaši aktuāli tas ir Ošas upes baseinā, kur darbojas divas sūkņu stacijas, arī jau minētajā Strimenā. Pie Līvāniem tika tīrīta Dubna un tās ieteka Daugavā. Kopumā valstī tie ir miljoni eiro, ar pašu valsts naudu mēs varam tikai veikt uzturēšanas darbus un realizēt nelielus projektus ūdensnoteku atjaunošanai un avārijas seku likvidēšanai, teic Šķestera kungs: «Var jau iedot naudu zemniekam, lai savus grāvjus iztīra, bet, ja priekšā būs aizaudzis un aizsērējis novadgrāvis, tad meliorācijas sistēmas lokālajam kolektoram jēga būs nulle. To var salīdzināt ar cilvēka asinsriti, vispirms ir jāiztīra galvenie asinsvadi, kas nodrošina asins cirkulāciju pa visu ķermeni. Paldies arī zemniekiem, kuri nodarbojas ar savu meliorācijas sistēmu sakārtošanu, ar grāvju tīrīšanu, drenu skalošanu, sistēmu uzturēšanu kārtībā. Modernās GPS sistēmas ZMNĪ meliorācijas kadastrā dod viņiem iespējas sekot līdzi situācijai īpašumā esošajās zemēs – atrast meliorācijas sistēmas, kolektorus, atbrīvot tos no piesērējuma, iztīrīt, salabot, lai novērstu lāmas savos tīrumos.

No Ērgļiem līdz Krāslavai un Indrai

Latgales reģiona meliorācijas nodaļas pārziņā ir viens no lielākajiem un veicamo darbu ziņā apjomīgākajiem reģioniem. Te iekļauta ne vien Latgale tās tradicionālajās robežās, bet arī Jēkabpils, Madonas novads, teritorija stiepjas līdz par Ērgļiem (vienīgi Balvu novads iekļaujas Vidzemes reģionā).

Foto no S. Šķestera albuma

Strimenu poldera teritorija tiek samērā intensīvi izmantota, pārsvarā – lopkopībai

Vēl nesen Rēzeknes un Madonas novada teritorijas ap Lubāna ezeru bija vienas no problemātiskākajām un arī riskantākajām, atzīst S. Šķesters. «Situāciju ar Lubāna ezeru esam sakārtojuši. Esam šogad beiguši Lubānas Ziemeļu dambja projektu. Ar ERAF atbalstu nostiprinājām dambi, kur 2017. gada augusta lietavu rezultātā varēja notikt reāls dambja pārrāvums. Lubāna ezers ir kā tāds milzīgs ūdens akumulators, vienīgā upe, kas no tā iztek, ir Aiviekste. Projektā tika iekļauta arī labiekārtotas pludmales izveide ar iespēju tai piekļūt cilvēkiem ar ierobežotām iespējām. Uz dambja pusotra kilometra garumā uzbūvēts celiņš gājējiem un velosipēdistiem. Vārdu sakot, projekts interesants ne tikai hidrobūves ziņā, bet ļoti patīkams arī cilvēkiem. Tiesa, saskaņot un vienoties par kopīgo nenācās viegli, jo savas intereses dabas sargiem, putnu mīļotājiem, pašvaldībai, zvejniekiem un atpūtniekiem – vieniem vajag augstu ūdens līmeni, citiem zemu ezerā. Tomēr pamatā ir ūdenskrātuves Lubāna ezera apsaimniekošanas (ekspluatācijas) noteikumi, kurus ievērot ir mūsu pienākums.

Pērn notika darbi arī Preiļu pusē – uz Feimankas upes, Preiļupītes un citos meliorācijas objektos. Sakārtota Feimankas ūdenskrātuves caurteka-regulators Vārkavas pagastā, tagad ūdens līmeni iespējams regulēt. Uzskatu, ka tagad tur radīta laba vide atpūtniekiem, makšķerniekiem un arī zemniekiem nodrošināts meliorēto zemju hidroloģiskais režīms.»

Kopumā reģionā izdarīts daudz, tomēr ir vietas, kur nekas nav uzlabots 20, 30 vai pat 40 gadus. Jo ielaistāks objekts, jo grūtāki un dārgāki ir uzlabojumi, saka speciālists. Ir strādāts arī uz Latvijas austrumu robežas, tīrītas robežupes, teritorija padarīta daudz patīkamāka robežsargiem, atvieglojot viņu darbu. Projektu saskaņošana vienmēr bijusi ļoti piņķerīga un ilga. Pašlaik sakarā ar sarežģīto ģeopolitisko situāciju darbi uz robežas nenotiek.

Grūti atrast būvniekus

VSIA «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi» ir darbu pasūtītājs. Būvnieki tiek meklēti ar iepirkuma procedūru palīdzību. Līdzīgi notiek arī pretendentu atlase kopšanas darbiem. «Tiesa, mūsu nodaļas rīcībā arī ir tehnika, ar kuru, piemēram, ap Lubāna ezeru pļaujam dambjus, cīnāmies ar latvāņiem, jo kolhozu laikos lubānieši aktīvi centās kultivēt šo augu izmantošanu lopbarībā. Nepatīkamās sekas jūtamas vēl tagad, jo tagad latvāņi palikuši par invazīvo kultūru, kura aizņēmusi lielas platības ap Lubāna ezeru.

Mums ir arī greideris un citas iekārtas, tomēr lielajiem projektiem nepieciešami ārpakalpojumi. Firmām ir jābūt akreditētām un ar pieredzi darbā ar hidrobūvēm un meliorācijas sistēmām, jo uzcelt sūkņu staciju kurš katrs būvnieks nespēj. Nepieciešami sertificēti speciālisti, kuri reģistrēti Būvniecības reģistrā,» skaidro S. Šķesters. Meliorācijā specializējušos būvfirmu ir maz, īpaši Latgales reģionā. Uzteicami strādā SIA «Meliors Krauja» no Daugavpils, kas nozarē darbojas jau sen. Konkursos vietējo uzņēmēju ir maz, tāpēc reizēm būvdarbi tiek uzticēti kaimiņiem, pat reizēm lietuviešiem. Tomēr labāk, ja strādā savējie, – šajā ziņā S. Šķesters ir patriots.

Vidējā profesionālā mācību iestāde, no kurienes nāk speciālisti, kuri prot strādāt ar meliorācijas nozarē izmantojamo tehniku, ir Smiltenē. Tur top arī ceļu būvnieki. Nākamais profesionālais līmenis ir augstākā izglītība meliorācijas jomā, ko var iegūt Latvijas Lauksaimniecības universitātē. Taču, kā uzskata Staņislava kungs, studentu un vēlāk absolventu skaits ir pārāk niecīgs, lai nodrošinātu kadrus nozarei, lai tā varētu atļauties paaudžu maiņu. Tiek aicināti darbā jaunie inženieri no radniecīgām jomām. Līdzīgi ir arī ar projektētājiem, Latgalē šādas firmas uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmas. Acīmredzot nozares attīstības veidotāji savulaik netika pietiekami strādājuši, lai profesiju popularizētu, ja reiz jaunieši izrāda tik niecīgu interesi.

Foto no S. Šķestera albuma

Vecākie Pelēču iedzīvotāji atceras, kā notika Strimenu purva nosusināšana. Vispirms no «kukurūzņikiem» tika kaisītas ķimikālijas, vēlāk nokaltušie krūmi ar buldozeriem tika novākti un tikai pēc tam ieradās meliorācijas tehnika. Apritē ienāca simtiem hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes

Labums no novadu apvienošanas

Latgales reģiona meliorācijas nodaļā kopā strādā 12 speciālisti, septiņi no tiem ir atbildīgi par savā pārziņā nodotajiem sektoriem. Sektoru darbinieki gan izdod tehniskos noteikumus, gan gatavo atzinumus, gan veic objektu apsekošanu dabā un veic daudzus citus darbus. Pēc jaunā administratīvā iedalījuma apkalpojamo novadu skaits kļuvis mazāks, taču teritorijas palikušas iepriekšējās. Vienīgais labums, ka saskaņošana kļuvusi vienkāršāka – divu vai vairāku pašvaldību būvvalžu vietā nu saskaņošana izdarāma vienā.

Ko grib no valdības

Pēc 14. Saeimas vēlēšanām vēl grūti apjaušamas jaunās valdības aprises. Tomēr interesanti zināt, ko melioratori no jaunās valdības gribētu lūgt (vai pieprasīt). «Mēs no visām valdībām gribējām un gribam, lai no mūsu darba mazpilsētām un Latvijas lauku teritorijām būtu labums. Tātad, lai nozarei tiktu piešķirta nauda un mēs spētu izdarīt visu, lai cilvēki savās mājās neciestu plūdos, lai tīrumos neveidotos lāmas. Līdz šim Zemkopības ministrijas līdzdalība un atbalsts bija jūtams kā meliorācijas sistēmu uzturēšanā valstī, tā arī avārijas seku likvidācijā un ES naudu piesaistē meliorācijas nozarei. Gribētos, lai valdības attieksme kopumā pret laukiem, meliorāciju, kas ietver arī civilās aizsardzības jautājumus, būtu pietiekami saprotoša un iekļaujoša. Ļaujiet mums strādāt, un mēs izdarīsim vēl vairāk.

Otra lieta, par ko valdībai nāktos domāt, ir vides prasību savietojamība ar citu nozaru interesēm un valsts attīstības jautājumiem. Reizēm situācijas ar vides dienestu speciālistiem veidojas tik sarežģītas, ka risinājumu rast grūti. Lūk, piemērs. Regulētai valsts nozīmes ūdensnotekai pa vidu ir kāds neregulēts posms. Izstrādājot projektu, valsts vides dienestu izdotie Tehniskie noteikumi mums liedz ieprojektēt darbus šajos posmos, jo, lūk, konkrētajā posmā ir īpaši aizsargājama dabas teritorija, biotopi, bezmugurkaulnieki un tā tālāk. Pakļaujoties *videnieku* prasībām, mūsu darbs nesasniegs pamatmērķi. Protams, ka mēs neesam pret dabu, bet vēlamies, lai tā būtu labā stāvoklī,» savu viedokli izteic S. Šķesters un cer, ka ar laiku varbūt izdosies samērot dabas prasības un cilvēku vajadzības. Valstiskā līmenī šos jautājumus vajadzētu risināt resoriski starp ministrijām. Cilvēkiem, zemju īpašniekiem un apsaimniekotājiem nav jākļūst par ķīlniekiem.

Nākotnē lūkojoties

Latgales reģiona meliorācijas nodaļas vadītājs nākotnē lūkojas ar labu devu optimisma. Zināmi pieejamie līdzekļi nākamajam plānošanas periodam, sāks darboties jauns Atveseļošanas un noturības veicināšanas fonds. Atrasti un izvēlēti projekti, kuru īstenošana ir nepieciešama un iespējama. Optimismu vieš arī padarītais – no septiņām reģionā esošajām sūkņu stacijām atjaunotas sešas, notiek projektēšana arī septītajai.

Sarunas noslēgumā Staņislavs Šķesters uzsver savu galveno pārliecību – laukos un pilsētās pirmajā vietā jābūt cilvēkam – lai viņš var dzīvot drošos apstākļos, var produktīvi strādāt savos laukos. Zaļas vardītes kvakšķināšana ir jauka, bet vardītei jāierāda tai piemērota vieta. Savukārt meliorācijas nozarē nodarbinātie ir gatavi strādāt, lai viņu veikumam būtu pievienotā vērtība – laba un produktīva dzīve cilvēkiem Latgales laukos.

Lidijas Kirillovas foto

Piecdesmit gadus senas vēstures liecinieks – betona zīme, kas stāsta, ka te sākas K. Marksa kolhoza Strimenu poldera teritorija

MAF Mediju atbalsta fonds
Sabiedrības integrācijas fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
«Par projekta raksta «Situācija meliorācijas nozarē un tās pievienotā vērtība Latgalē» saturu atbild SIA «Vietējā»»